

HRVATSKI SABOR

2235

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O MIROVINSKOM OSIGURANJU

Proglašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 7. prosinca 2018.

Klasa: 011-01/18-01/207

Urbroj: 71-06-01/1-18-2

Zagreb, 13. prosinca 2018.

Predsjednica
Republike Hrvatske
Kolinda Grabar-Kitarović, v. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O MIROVINSKOM OSIGURANJU

Članak 1.

U Zakonu o mirovinskom osiguranju (»Narodne novine«, br. 157/13., 33/15., 120/16., 18/18. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 62/18.) u članku 1. iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. i stavci 4. i 5. koji glase:

»(3) Ovim Zakonom uređuje se i provedba isplate mirovina na temelju ukupnog iznosa kapitaliziranih uplata doprinosa iz obveznog i dobrovoljnog mirovinskog osiguranja individualne kapitalizirane štednje iz stavka 1. točaka 2. i 3. ovoga članka.

(4) Isplata mirovina iz stavka 3. ovoga članka obavlja se na temelju ugovora o mirovini sklopljenog između mirovinskog osiguravajućeg društva i korisnika mirovine stečene iz obveznog i dobrovoljnog mirovinskog osiguranja individualne kapitalizirane štednje.

(5) Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (u daljnjem tekstu: Zavod) osniva društvo iz stavka 4. ovoga članka.«.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 6.

Članak 2.

U članku 5. riječi: »Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (u daljnjem tekstu: Zavod)« zamjenjuju se riječju: »Zavod«.

Članak 3.

U članku 8. iza točke 4. dodaje se nova točka 5. koja glasi:

»5. Staž osiguranja u efektivnom trajanju je razdoblje provedeno u obveznom mirovinskom osiguranju i produženom osiguranju u stvarnom trajanju.«.

U dosadašnjoj točki 5., koja postaje točka 6., riječi: »osiguranici invalidne osobe« zamjenjuju se riječima: »osiguranici – osobe s invaliditetom«.

Dosadašnje točke 6. do 14. postaju točke 7. do 15.

Članak 4.

U članku 9. stavku 1. točka 3. mijenja se i glasi:

»3. osobe koje se stručno osposobljavaju za rad prema posebnim propisima«.

Točka 4. briše se.

Dosadašnje točke 5. do 8. postaju točke 4. do 7.

Stavak 4. mijenja se i glasi:

»(4) Obvezno su osigurane osobe koje su zaposlene kod poslodavca koji ima sjedište u državi članici u kojoj se primjenjuju uredbe Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti, a u Republici Hrvatskoj nema registrirano trgovačko društvo ili podružnicu i na koje se, u skladu s pravnim propisima Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti, primjenjuje zakonodavstvo Republike Hrvatske.«.

Članak 5.

Iza članka 11. dodaje se članak 11.a koji glasi:

»Članak 11.a

(1) Na osobni zahtjev obvezno se osiguravaju osobe koje su upisane u Upisnik poljoprivrednika.

(2) Obvezno osiguranje iz stavka 1. ovoga članka uspostavlja se od dana podnošenja zahtjeva, a najranije od 1. siječnja kalendarske godine u kojoj je podnesen zahtjev.«.

Članak 6.

U članku 12. iza riječi: »društava« stavlja se zarez i dodaje riječ: »likvidatori«.

Članak 7.

U članku 14. stavku 3. iza riječi: »roditelj njegovatelj« stavlja se zarez, a riječi: »ili njegovatelj« zamjenjuju se riječima: »njegovatelj djeteta s teškoćama u razvoju ili njegovatelj osobe s invaliditetom«.

Iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

»(4) Obvezno je osiguran udomitelj koji obavlja standardno udomiteljstvo i udomitelj koji obavlja specijalizirano udomiteljstvo za djecu.«.

Članak 8.

U članku 30. iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

»(3) U staž osiguranja računa se i razdoblje za koje je Porezna uprava rješenjem utvrdila razliku obveze doprinosa za člana uprave, izvršnog direktora, likvidatora i upravitelja zadruge koji nije obvezno osiguran prema članku 12. ovoga Zakona.«.

U dosadašnjem stavku 3., koji postaje stavak 4., riječi: »stavaka 1. i 2.« zamjenjuju se riječima: »stavaka 1., 2. i 3.«.

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 5.

Članak 9.

Iza članka 32. dodaje se naslov iznad članka i članak 32.a koji glase:

»3. Dodani staž

Članak 32.a

(1) Roditelju – majci ili posvojiteljici koja ostvaruje pravo na mirovinu prema ovome Zakonu ili prema drugim posebnim propisima u obveznom mirovinskom osiguranju generacijske solidarnosti u ukupni mirovinski staž za određivanje mirovine stvarno navršenom mirovinskom stažu dodaje se i razdoblje od šest mjeseci za svako rođeno ili posvojeno dijete.

(2) Roditelju – majci ili posvojiteljici kojoj se u obveznom mirovinskom osiguranju generacijske solidarnosti mirovina određuje kao osnovna mirovina prema članku 91. stavku 1. ovoga Zakona razdoblje od šest mjeseci za svako rođeno ili posvojeno dijete dodaje se na dio mirovine koji pripada za mirovinski staž ostvaren prije odnosno nakon uvođenja obveznog mirovinskog osiguranja individualne kapitalizirane štednje, ovisno o tome u kojem je razdoblju navršen pretežiti staž.

(3) Iznimno od stavaka 1. i 2. ovoga članka, ako je umjesto roditelja – majke ili posvojiteljice dodatni roditeljni dopust prema propisima o roditeljskim i roditeljskim potporama koristio roditelj – otac ili posvojitelj djeteta, pri ostvarivanju prava na mirovinu prema ovome Zakonu ili prema drugim posebnim propisima u obveznom mirovinskom osiguranju generacijske solidarnosti dodani staž u trajanju od šest mjeseci iz stavka 1. i 2. ovoga članka dodat će se u tom slučaju u ukupni mirovinski staž za određivanje mirovine roditelju – ocu djeteta ako je koristio pretežni dio dodatnog roditeljnog dopusta.

(4) Pravo na dodani staž iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka roditelj ne ostvaruje ako mu je oduzeta roditeljska skrb.

(5) Odredbe ovoga članka odgovarajuće se primjenjuju i na člana obitelji osiguranika koji nakon stupanja na snagu ovoga Zakona iz obveznog mirovinskog osiguranja generacijske solidarnosti ostvari obiteljsku mirovinu nakon smrti osiguranika.«.

Članak 10.

Članak 33. mijenja se i glasi:

»(1) Pravo na starosnu mirovinu u razdoblju od 1. siječnja 2019. do 31. prosinca 2027. ima osiguranik kada navrš 65 godina života i 15 godina mirovinskog staža.

(2) Pravo na starosnu mirovinu osiguranik ima s navršenih 15 godina mirovinskog staža i:

- u 2028. godini – 65 godina i 4 mjeseca života
- u 2029. godini – 65 godina i 8 mjeseci života
- u 2030. godini – 66 godina života
- u 2031. godini – 66 godina i 4 mjeseca života
- u 2032. godini – 66 godina i 8 mjeseci života.

(3) Pravo na starosnu mirovinu od 1. siječnja 2033. ima osiguranik kada navrš 67 godina života i 15 godina mirovinskog staža.«.

Članak 11.

Članak 34. mijenja se i glasi:

»(1) Pravo na prijevremenu starosnu mirovinu u razdoblju od 1. siječnja 2019. do 31. prosinca 2027. ima osiguranik kada navrš 60 godina života i 35 godina mirovinskog staža.

(2) Pravo na prijevremenu starosnu mirovinu osiguranik ima s navršenih 35 godina mirovinskog staža i:

- u 2028. godini – 60 godina i 4 mjeseca života
- u 2029. godini – 60 godina i 8 mjeseci života
- u 2030. godini – 61 godinu života
- u 2031. godini – 61 godinu i 4 mjeseca života
- u 2032. godini – 61 godinu i 8 mjeseci života.

(3) Pravo na prijevremenu starosnu mirovinu od 1. siječnja 2033. ima osiguranik kada navrš 62 godine života i 35 godina mirovinskog staža.«.

Članak 12.

Članak 35. mijenja se i glasi:

»(1) Pravo na starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika ima osiguranik kada navrší 60 godina života i 41 godinu staža osiguranja u efektivnom trajanju.

(2) Od 1. siječnja 2027. pravo na starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika ima osiguranik kada navrší 61 godinu života i 41 godinu staža osiguranja u efektivnom trajanju.

(3) Pravo na starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika ne može steći osiguranik koji je navršio životnu dob iz članka 33., odnosno članka 180. ovoga Zakona, kao ni osiguranik koji je navršio životnu dob iz članka 33., odnosno 180. ovoga Zakona uz sniženje starosne granice prema članku 181. ovoga Zakona.«.

Članak 13.

U članku 36. stavku 2. riječi: »ako se osiguranik s tim danom odjavi« zamjenjuju se riječima: »a osiguranik se s tim danom, odnosno najkasnije s prvim idućim danom po ispunjenju uvjeta mora i odjaviti«.

U stavku 3. iza broja: »34.« dodaju se riječi: »i 182.«.

Iza stavka 4. dodaju se stavci 5. i 6. koji glase:

»(5) Pravo iz ovoga članka ne može steći osiguranik koji je nakon ispunjenja uvjeta iz stavka 1. ovoga članka ostao prijavljen službi nadležnoj za zapošljavanje.

(6) U slučaju sklapanja novoga ugovora o radu kod istog poslodavca kod kojega je radni odnos prestao zbog stečaja, koji je naknadno sklopljen radi završetka poslova pripreme vezanih uz stečaj sklopljen prema propisu kojim se uređuje stečaj, ne dovodi do gubitka uvjeta statusa neprekidne nezaposlenosti radi ostvarivanja prava po osnovi iz stavka 1. ovoga članka, već se zbrajaju razdoblja nezaposlenosti tog radnika od dana stečaja tog poslodavca do ispunjenja uvjeta starosne dobi iz članka 34., odnosno članka 182. ovoga Zakona, u kojima nije radio.«.

Članak 14.

U članku 37. stavak 6. mijenja se i glasi:

»(6) Iznimno od stavaka 1. do 5. ovoga članka, osiguranik koji je nakon ispunjenja uvjeta za starosnu mirovinu ili starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika prema ovome Zakonu nastavio raditi, ali ne više s punim radnim vremenom, nego do polovice punog radnog vremena koje je radio prije ispunjenja uvjeta, može i bez prestanka radnog odnosa steći pravo na tu mirovinu od dana s kojim je nakon ispunjenja uvjeta nastavio raditi do polovice punog radnog vremena.«

U stavku 7. iza riječi: »starosnu mirovinu« dodaju se riječi: »ili starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika«.

Članak 15.

Članak 38. mijenja se i glasi:

»Osiguranici koji rade na osobito teškim i za zdravlje i radnu sposobnost štetnim radnim mjestima i osiguranici kojima nakon određenih godina života, zbog naravi i težine posla, fiziološke funkcije organizma opadaju u toj mjeri da onemogućavaju daljnje uspješno obavljanje tog posla, kao i osiguranici – osobe s invaliditetom: osobe oboljele od distrofije i srodnih mišićnih i neuromišićnih bolesti, oboljeli od paraplegije, cerebralne i dječje paralize, multiple skleroze i srodnih bolesti, slijepe osobe, gluhe osobe, gluhoslijepe osobe, osobe oboljele od reumatoidnog artritisa i drugih sustavnih upalnih bolesti zglobova i vezivnog tkiva (ankilozantni spondilitis, psorijatični artritis, seronegativni artritis, sistemski eritemski lupus, sklerodermija i polimiozitis/dermatomiozitis), osobe kod kojih postoje funkcionalni poremećaji zbog kojih se ne mogu samostalno kretati bez uporabe invalidskih kolica te osobe s Downovim sindromom, osim prava propisanih ovim Zakonom ostvaruju prava i prema posebnom zakonu.«.

Članak 16.

Članak 44. mijenja se i glasi:

»Profesionalna rehabilitacija je skup mjera i aktivnosti prema propisima o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom, a koje se provode radi osposobljavanja invalida rada za rad uz očuvanje njegove preostale radne sposobnosti.«.

Članak 17.

U članku 45. stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) Pravo na profesionalnu rehabilitaciju stječe se obvezno ako kod osiguranika ili osigurane osobe nastane smanjenje radne sposobnosti uz preostalu radnu sposobnost iz članka 39. stavka 2. ovoga Zakona prije navršene 55. godine života, uz uvjete iz stavka 3., odnosno stavka 4. ovoga članka.«.

Članak 18.

U članku 51. stavak 4. mijenja se i glasi:

»(4) Invalidu rada iz stavka 1. ovoga članka naknada plaće za vrijeme profesionalne rehabilitacije ne može iznositi manje od najnižeg mjesečnog iznosa bruto plaće koja radniku pripada za rad u punom radnom vremenu, određenog propisom kojim se određuje visina minimalne plaće.«.

Članak 19.

U članku 52. iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

»(3) Invalidu rada iz stavka 1. ovoga članka naknada plaće za vrijeme profesionalne rehabilitacije ne može iznositi manje od najnižeg mjesečnog iznosa bruto plaće koja radniku pripada za rad u punom radnom vremenu, određenog propisom kojim se određuje visina minimalne plaće.«.

Članak 20.

U članku 59. stavcima 4. i 7. iza riječi: »osiguranja,« dodaju se riječi: »odnosno prema propisima o radu,«.

Članak 21.

U članku 63. stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) Osnovica za određivanje novčane naknade zbog tjelesnog oštećenja iz stavka 1. ovoga članka, koje je nastalo zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti od 1. siječnja 2019., iznosi 1.502,63 kune i usklađuje se počevši od 1. siječnja 2019. prema članku 88. ovoga Zakona općim aktom Zavoda.«.

Članak 22.

U članku 69. iza stavka 8. dodaje se stavak 9. koji glasi:

»(9) Status djeteta osobe s invaliditetom s preostalom radnom sposobnošću iz stavka 5. ovoga članka dokazuje se pravomoćnim rješenjem nadležnog tijela o pravu na osposobljavanje za rad ili rješenjem o pravu na posebne programe odgoja i obrazovanja prema posebnim propisima.«.

Članak 23.

U članku 75. iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

»(4) Pravo na obiteljsku mirovinu koju je dijete ostvarilo po biološkim roditeljima prestaje s danom posvojenja djeteta, određenog pravomoćnim rješenjem nadležnog centra za socijalnu skrb kojim je zasnovano posvojenje djeteta, osim ako posebnim zakonom nije drukčije određeno.«.

Članak 24.

U članku 85. stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) Polazni faktor za određivanje prijevremene starosne mirovine određuje se tako da se polazni faktor iz stavka 1. ovoga članka smanjuje za 0,3% za svaki mjesec ranijeg odlaska u mirovinu prije navršene dobi osiguranika propisane za stjecanje prava na starosnu mirovinu.«.

U stavku 3. riječi: »65. godine života« zamjenjuju se riječima: »starosne dobi propisane za stjecanje prava na starosnu mirovinu prema ovome Zakonu«, a broj: »0,15%« zamjenjuje se brojem: »0,34%«.

Stavak 4. briše se.

U dosadašnjem stavku 5., koji postaje stavak 4., riječi: »65. godine života« zamjenjuju se riječima: »starosne dobi propisane za stjecanje prava na starosnu mirovinu prema ovome Zakonu«.

Članak 25.

U članku 87. stavku 1. iza točke 2. dodaju se nove točke 3., 4. i 5. koje glase:

»3. starosnu mirovinu stečenu prema posebnom propisu o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba ili propisu o posebnim pravima iz mirovinskog osiguranja zaposlenika na poslovima razminiranja koja se isplaćuje za vrijeme zaposlenja s punim radnim vremenom 0,5

4. starosnu mirovinu stečenu prema posebnom propisu o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba ili propisu o posebnim pravima iz mirovinskog osiguranja zaposlenika na poslovima razminiranja koja se isplaćuje za vrijeme zaposlenja tih osoba do polovice punog radnog vremena 1,0

5. starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika koja se isplaćuje za vrijeme zaposlenja do polovice punog radnog vremena 1,0«.

Iza dosadašnje točke 3., koja postaje točka 6., dodaje se nova točka 7. koja glasi:

»7. prijevremenu starosnu mirovinu koja se isplaćuje za vrijeme zaposlenja do polovice punog radnog vremena 1,0«.

Dosadašnje točke 4., 5. i 6. postaju točke 8., 9. i 10.

U dosadašnjoj točki 7., koja postaje točka 11., iza riječi: »djelatnosti« stavlja se zarez i dodaju riječi: »ako je uzrok bolest ili ozljeda izvan rada«.

Dosadašnje točke 8. i 9. postaju točke 12. i 13.

Članak 26.

Članak 88. mijenja se i glasi:

»(1) Aktualna vrijednost mirovine je utvrđena svota mirovine za jedan osobni bod.

(2) Aktualna vrijednost mirovine utvrđuje se za svako polugodište tako da se aktualna vrijednost mirovine uskladi po stopi iz stavka 3. ovoga članka.

(3) Stopa usklađivanja aktualne vrijednosti mirovine koja se primjenjuje 1. siječnja i 1. srpnja svake kalendarske godine određuje se tako da se zbroji stopa promjene prosječnog indeksa potrošačkih cijena u prethodnom polugodištu u odnosu na polugodište koje mu prethodi i stopa promjene prosječne bruto plaće svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj u prethodnom polugodištu u odnosu na polugodište koje mu prethodi, i to:

– ako je udio stope promjene prosječnog indeksa potrošačkih cijena u zbroju stopa manji ili jednak 50%, stopa usklađivanja mirovina određuje se tako da se zbroji 30% stope promjene prosječnog indeksa potrošačkih cijena i 70% stope promjene prosječne bruto plaće ili

– ako je udio stope promjene prosječnog indeksa potrošačkih cijena u zbroju stopa veći od 50%, stopa usklađivanja mirovina određuje se tako da se zbroji 70% stope promjene prosječnog indeksa potrošačkih cijena i 30% stope promjene prosječne bruto plaće.

(4) Za izračun udjela stope promjene potrošačkih cijena u zbroju stopa iz stavka 3. ovoga članka uzimaju se apsolutni brojevi tih stopa.

(5) Aktualna vrijednost mirovine ne usklađuje se ako je stopa usklađivanja iz stavka 3. ovoga članka jednaka nuli ili manja od nule.

(6) Aktualnu vrijednost mirovine utvrđuje upravno vijeće Zavoda na temelju podataka Državnog zavoda za statistiku najkasnije dva mjeseca nakon isteka svakog polugodišta.«.

Članak 27.

U članku 90. stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) Najniža mirovina određuje se za svaku godinu mirovinskog staža u visini 100% aktualne vrijednosti mirovine na dan određivanja mirovine.«.

U stavku 7. iza riječi: »starosne« stavlja se zarez i dodaju riječi: »prijevremene starosne, starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika«.

Članak 28.

U članku 91. stavci 1. i 2. mijenjaju se i glase:

»(1) Osiguraniku obvezno osiguranom u obveznom mirovinskom osiguranju na temelju individualne kapitalizirane štednje, koji se svojom izjavom Središnjem registru osiguranika u postupku ostvarivanja prava na starosnu ili prijevremenu starosnu mirovinu opredijelio za ostvarivanje prava na mirovinu i iz obveznog mirovinskog osiguranja individualne kapitalizirane štednje, a koji je ostvario staž osiguranja u razdoblju do početka primjene obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje, starosna mirovina i prijevremena starosna mirovina iz obveznog mirovinskog osiguranja generacijske solidarnosti određuje se na način da se dio mirovine koji mu pripada za mirovinski staž navršen do tog dana određuje kao da je osiguranik bio osiguran samo u obveznom mirovinskom osiguranju na temelju generacijske solidarnosti, a dio mirovine koji mu pripada za mirovinski staž od toga dana određuje se kao osnovna mirovina.

(2) Osiguraniku osiguranom u obveznom mirovinskom osiguranju na temelju individualne kapitalizirane štednje koji nije ostvario staž osiguranja u razdoblju do početka primjene obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje, a koji se svojom izjavom Središnjem registru osiguranika u postupku ostvarivanja prava na starosnu ili prijevremenu starosnu mirovinu opredijelio za ostvarivanje prava na mirovinu i iz obveznog mirovinskog osiguranja individualne kapitalizirane štednje, starosna i prijevremena starosna mirovina iz obveznog mirovinskog osiguranja generacijske solidarnosti određuje se kao osnovna mirovina.«.

Članak 29.

Iza članka 93. dodaje se poglavlje 10.a i članak 93.a koji glase:

»10.a Uzimanje u obzir razdoblja zaposlenja u međunarodnoj organizaciji odnosno u instituciji Europske unije

Članak 93.a

(1) Ako je osoba navršila razdoblja osiguranja u hrvatskom obveznom mirovinskom osiguranju generacijske solidarnosti i razdoblja zaposlenja u međunarodnoj organizaciji sa sjedištem u državi u kojoj se primjenjuju uredbe Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti ili u instituciji Europske unije na koju se primjenjuje Zakon o prijenosu mirovinskih prava (»Narodne novine«, br. 117/17.), odnosno razdoblja trajanja mandata zastupnika u Europskom parlamentu, tada nadležni hrvatski nositelj mirovinskog osiguranja uzima u obzir ta razdoblja zaposlenja kao razdoblja osiguranja ostvarena u drugoj državi članici i određuje hrvatsku mirovinu u skladu s uredbama Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti.

(2) Razdoblja zaposlenja u međunarodnoj organizaciji odnosno u instituciji Europske unije iz stavka 1. ovoga članka uzimaju se u obzir kao razdoblja osiguranja samo onda ako je ta osoba za vrijeme trajanja tog zaposlenja bila u mirovinskom osiguranju organizacije ili imala neki drugi oblik mirovinskog osiguranja namijenjen zaposlenicima te organizacije.

(3) Za utvrđivanje navedenih razdoblja vjerodostojne su potvrde nadležnih tijela tih organizacija odnosno institucija Europske unije kojima se potvrđuju odlučujuće činjenice.

(4) Odredba stavka 1. ovoga članka ne primjenjuje se kada je osoba iskoristila mogućnost stjecanja razdoblja osiguranja u hrvatskom mirovinskom osiguranju prema Zakonu o prijenosu mirovinskih prava (»Narodne novine«, br. 117/17.) ili sporazumu koji je sklopila Republika Hrvatska ili ako određeni sporazum za taj slučaj već predviđa zbrajanje razdoblja.«.

Članak 30.

U članku 99. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

»(2) Korisniku mirovine koji se zaposli u međunarodnoj organizaciji sa sjedištem u državi u kojoj se primjenjuju uredbe Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti ili u instituciji Europske unije na koju se primjenjuje Zakon o prijenosu mirovinskih prava (»Narodne novine«, br. 117/17.), odnosno zastupniku u Europskom parlamentu za razdoblje trajanja mandata u smislu članka 93.a. ovoga Zakona obustavlja se isplata mirovine.«.

U dosadašnjem stavku 2., koji postaje stavak 3., iza riječi: »stavka 1.« dodaju se riječi: »i 2.«.

Iza točke 2. dodaju se nove točke 3. i 4. koje glase:

»3. korisniku mirovine koji je ostvario starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika prema članku 35. ovoga Zakona i nastavio raditi do polovice punog radnog vremena uz izmijenjeni ugovor o radu

4. korisniku starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika koji se tijekom korištenja prava zaposli do polovice punog radnog vremena«.

Dosadašnje točke 3. do 6. postaju točke 5. do 8.

Iza točke 8. dodaju se točke 9., 10. i 11. koje glase:

»9. korisniku starosne mirovine ostvarene prema posebnim propisima o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba ili propisu o posebnim pravima iz mirovinskog osiguranja zaposlenika na poslovima razminiranja koji se tijekom korištenja prava zaposli do polovice punog radnog vremena

10. korisniku starosne mirovine ostvarene prema posebnim propisima o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba ili propisu o posebnim pravima iz mirovinskog osiguranja zaposlenika na poslovima razminiranja koji se tijekom korištenja prava zaposli s punim radnim vremenom

11. korisniku prijevremene starosne mirovine koji se tijekom korištenja prava zaposli do polovice punog radnog vremena.«.

Članak 31.

U članku 100. stavci 1. i 2. mijenjaju se i glase:

»(1) Korisnik prijevremene starosne mirovine ili starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika koji je nakon stjecanja prava na mirovinu navršio najmanje jednu godinu staža osiguranja može nakon prestanka zaposlenja, odnosno obavljanja djelatnosti po osnovi koje je obvezno osiguran na mirovinsko osiguranje ostvariti pravo na novu starosnu mirovinu, odnosno prijevremenu starosnu mirovinu ili starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika ako su ispunjeni uvjeti godina života i mirovinskog staža iz članaka 33., 34., 35., 180. i 182. ovoga Zakona. Nova mirovina odredit će se prema članku 79. stavcima 1. i 2. i člancima 81. do 88. ovoga Zakona, prema ukupno navršenom mirovinskom stažu i ostvarenim vrijednosnim bodovima prije i poslije ostvarivanja prava na mirovinu.

(2) Pri određivanju nove prijevremene starosne mirovine ili prava na starosnu mirovinu iz stavka 1. ovoga članka polazni faktor na temelju kojega je bila određena prijašnja prijevremena starosna mirovina povećava se za 0,3% po mjesecu za svaki mjesec za koji je bila obustavljena isplata mirovine zbog zaposlenja ili obavljanja djelatnosti, a tako povećan polazni faktor može iznositi najviše do 1,0, dok se za korisnike starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika polazni faktor određuje u visini polaznog faktora prema kojem je bila određena prijašnja starosna mirovina za dugogodišnjeg osiguranika.«.

U stavku 6. riječi: »Korisniku prijevremene starosne mirovine koji je ostvario pravo na mirovinu prema članku 35. ovoga Zakona« zamjenjuje se riječima: »Korisniku starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika koji je ostvario pravo na mirovinu prema članku 35. ovoga Zakona«.

Iza stavka 6. dodaju se novi stavci 7. i 8. koji glase:

»(7) Korisnik prijevremene starosne mirovine, starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika i starosne mirovine ostvarene prema posebnim propisima o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba ili propisu o posebnim pravima iz mirovinskog osiguranja zaposlenika na poslovima razminiranja koji je nakon stjecanja prava na mirovinu po osnovi novoga zaposlenja nakon umirovljenja navršio najmanje jednu godinu staža osiguranja, kojima je mirovina za vrijeme zaposlenja bila isplaćivana primjenom članka 99. stavka 3. ovoga Zakona, može nakon prestanka zaposlenja ostvariti pravo na novu prijevremenu starosnu mirovinu, odnosno starosnu mirovinu ili starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika prema ovome Zakonu ako su ispunjeni uvjeti godina života i mirovinskog staža iz članaka 33., 34., 35., 180. i 182. ovoga Zakona. Nova mirovina odredit će se prema članku 79. stavcima 1. i 2. i člancima 81. do 88. ovoga Zakona, prema ukupno navršenom mirovinskom stažu i ostvarenim vrijednosnim bodovima prije i poslije ostvarivanja prava na prijašnju mirovinu, s time da se polazni faktor određuje u visini polaznog faktora prema kojemu je bila određena prijašnja mirovina.

(8) Korisniku prijevremene starosne mirovine, starosne mirovine ili starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika može se odrediti nova mirovina i ako je kao korisnik mirovine ostvario najmanje jednu godinu staža osiguranja po osnovi drugog dohotka za koji su u cijelosti uplaćeni doprinosi i ako su ispunjeni uvjeti godina života i mirovinskog staža iz članaka 33., 34., 35., 180. i 182. ovoga Zakona. Nova mirovina odredit će se prema članku 79. stavcima 1. i 2. i člancima 81. do 88. ovoga Zakona prema ukupno navršenom mirovinskom stažu i ostvarenim vrijednosnim bodovima prije i poslije ostvarivanja prava na prijašnju mirovinu, a polazni faktor određuje se u visini polaznog faktora na temelju kojega je bila određena prijašnja mirovina.«.

Dosadašnji stavci 7., 8. i 9. postaju stavci 9., 10. i 11.

Članak 32.

U članku 108. stavak 5. mijenja se i glasi:

»(5) U postupku ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja obveznik doprinosa obavezan je na zahtjev Zavoda, u roku od 15 dana od dana zaprimanja zahtjeva dostaviti podatke o stažu osiguranja i osnovici na propisanoj prijavi.«.

Iza stavka 5. dodaje se novi stavak 6. koji glasi:

»(6) U postupku kontrole podataka osiguranika i prikupljanja nedostajućih podataka o stažu osiguranja i osnovici za radnike kojima u evidencijama Zavoda nisu evidentirani ti podaci obveznik doprinosa obavezan je na zahtjev/zamolnicu Zavoda dostaviti podatke o stažu osiguranja i osnovici na propisanoj prijavi u roku od 30 dana od dana zaprimanja zahtjeva/zamolnice.«.

Dosadašnji stavak 6. postaje stavak 7.

Članak 33.

U članku 111. točki 8. iza riječi: »izvršne direktore« stavlja se zarez i dodaje riječ: »likvidatore«.

Članak 34.

U članku 119. iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

»(3) Ako Zavod u roku od 12 mjeseci od dana nastanka obveze na osiguranje ne donese rješenje o priznanju svojstva osiguranika, svojstvo osiguranika priznaje se s datumom donošenja rješenja Zavoda.«.

Članak 35.

U članku 121. iza broja: »11.« stavlja se zarez i dodaje broj: »11.a«.

Članak 36.

U članku 126. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Nalazom i mišljenjem Zavoda za vještačenje u slučaju utvrđivanja smanjene radne sposobnosti uz preostalu radnu sposobnost ili djelomičnog ili potpunog gubitka radne sposobnosti iz članka 39. stavaka 1. do 4. ovoga Zakona obvezno se utvrđuje da se kontrolni pregled mora obaviti najkasnije u roku od tri godine od dana utvrđene smanjene radne sposobnosti uz preostalu radnu sposobnost ili djelomičnog ili potpunog gubitka radne sposobnosti, ali ne kasnije od šest mjeseci prije navršene dobi za starosnu mirovinu. Na kontrolnom pregledu može se odrediti novi kontrolni pregled i rok u kojem će se on obaviti, ali ne kasnije od šest mjeseci prije navršene dobi za starosnu mirovinu.«.

Članak 37.

Iza članka 140.a dodaje se članak 140.b koji glasi:

»Članak 140.b

(1) Za dokumentaciju iz spisa koji je formiran u elektroničkom sustavu upravljanja dokumentacijom u upravnim i ostalim postupcima iz nadležnosti Zavoda, a kojemu je prilikom digitalizacije osigurana nepromjenjivost u odnosu na izvornik (digitalna kopija izvornika), kao i reprodukciju digitalne kopije izvornika smatrat će se da u tim postupcima imaju pravnu snagu jednaku izvornoj dokumentaciji.

(2) Dokumentacija spisa iz stavka 1. ovoga članka formiranog digitalizacijom ima istu pravnu snagu kao i izvorna dokumentacija i u ostalim postupcima ili provođenju pojedinih pravnih radnji u postupcima koji se vode vezano uz prava iz mirovinskog osiguranja i na mirovinsko osiguranje, naknade štete i drugih iz mjerodavnosti Zavoda u kojima je ta dokumentacija iz spisa potrebna, osim ako posebnim propisom nije drukčije određeno.

(3) Dopušteno je dokazivati da je pojedina dokumentacija iz spisa ili digitalne kopije nevjerodostojna ili da je digitalna kopija neispravna.

(4) Dopušteno je dokazivati da pojedini akti iz predmeta iz stavka 1. formirani digitalizacijom nisu vjerni izvorniku.«.

Članak 38.

U članku 155. stavku 1. točki 1) iza podtočke 1.7. dodaje se nova podtočka 1.8. koja glasi:

»1.8 mirovinu ili dio mirovine djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba te radnika na poslovima razminiranja, koje se ostvaruju i određuju prema propisima o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba, propisima o humanitarnom razminiranju odnosno o protuminskom djelovanju i propisima o posebnim pravima iz mirovinskog osiguranja zaposlenika na poslovima razminiranja i za obiteljsku mirovinu ostvarenu nakon smrti tih osiguranika«.

Dosadašnje podtočke 1.8. i 1.9. postaju podtočke 1.9. i 1.10.

Članak 39.

U članku 158. ispred riječi: »Imovinu« stavlja se oznaka stavka: »(1)« i dodaje stavak 2. koji glasi:

»(2) Prihode ostvarene od prodaje nekretnina u vlasništvu Zavoda, osim dijela prihoda u visini koja je uređena Zakonom o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo (»Narodne novine«, br. 43/92., 69/92., 87/92., 25/93., 26/93., 48/93., 2/94., 44/94., 47/94., 58/95., 103/95., 11/96., 76/96., 111/96., 11/97., 103/97., 119/97., 68/98., 163/98., 22/99., 96/99., 120/00., 94/01. i 78/02.) Zavod može koristiti kao namjenski prihod za kapitalne rashode, odnosno nabavu i održavanje nefinancijske imovine potrebne za poslovanje Zavoda.«.

Članak 40.

U članku 160. stavku 1. iza riječi: »ustanove« stavlja se zarez i dodaju riječi: »mirovinsko osiguravajuće društvo za obavljanje isplate mirovine korisnicima mirovina i drugim osobama određene na temelju kapitaliziranih uplata doprinosa člana mirovinskog fonda.

Članak 41.

U članku 161. stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) Naknada stvarne štete, koju Zavod ima pravo zahtijevati u slučajevima iz ovoga Zakona, obuhvaća ukupne svote davanja i troškove koji se isplaćuju iz mirovinskog osiguranja:

1. novčana davanja isplaćena na osnovi priznatog prava na invalidsku mirovinu u punom iznosu sve dok traje isplata invalidske mirovine, bez obzira na to je li osiguranik ispunio uvjete za ostvarivanje prava na prijevremenu ili starosnu mirovinu

2. novčana davanja isplaćena na osnovi priznatog prava na obiteljsku mirovinu u punom iznosu sve dok traje isplata obiteljske mirovine bez obzira na to bi li umrli osiguranik, da je živ, ispunio uvjete za ostvarivanje prava na prijevremenu ili starosnu mirovinu

3. novčana davanja na osnovi priznatog prava na naknadu zbog tjelesnog oštećenja

4. troškove profesionalne rehabilitacije, kao i novčane naknade u vezi s korištenjem tog prava.«.

Članak 42.

U članku 171. stavku 1. iza riječi: »početka rada« stavlja se zarez i dodaju riječi: »s prvim danom početka rada«.

U stavku 2. riječ: »pet« zamjenjuje se riječju: »tri«.

U stavku 3. riječ: »pet« zamjenjuje se riječju: »tri«, a broj: »30.000,00« zamjenjuje se brojem: »20.000,00«.

U stavku 5. iza broja: »1.« dodaju se riječi: »i 3.«.

Članak 43.

U članku 172. stavku 2. dodaje se nova točka 1. koja glasi:

»1. ako ne dostavi podatak o stažu osiguranja i osnovici za osiguranika u propisanom roku ili to učini nakon isteka propisanog roka (članak 108. stavci 5. i 6.)«.

U dosadašnjoj točki 1., koja postaje točka 2., broj: »6.« zamjenjuje se brojem: »7.«.

Dosadašnje točke 2., 3. i 4. postaju točke 3., 4. i 5.

Članak 44.

Članak 180. mijenja se i glasi:

»(1) Iznimno od članka 33. stavka 1. ovoga Zakona, pravo na starosnu mirovinu stječe osiguranik – žena kada navrši 15 godina mirovinskog staža i:

- u 2019. godini – 62 godine i 4 mjeseca života
- u 2020. godini – 62 godine i 8 mjeseci života
- u 2021. godini – 63 godine života
- u 2022. godini – 63 godine i 4 mjeseca života
- u 2023. godini – 63 godine i 8 mjeseci života
- u 2024. godini – 64 godine života
- u 2025. godini – 64 godine i 4 mjeseca života
- u 2026. godini – 64 godine i 8 mjeseci života.

(2) U razdoblju od stupanja na snagu ovoga Zakona do 31. prosinca 2026. osiguraniku – ženi koja prvi put stječe pravo na mirovinu i ima najmanje 35 godina mirovinskog staža polazni faktor za određivanje starosne mirovine nakon navršene starosne dobi iz stavka 1. ovoga članka povećava se za postotak iz članka 85. stavka 3. ovoga Zakona za svaki mjesec koji je protekao od navedene navršene starosne dobi iz stavka 1. ovoga članka do dana ostvarivanja prava, a najviše za pet godina.

(3) Za određivanje obiteljske mirovine poslije smrti osiguranika koji je umro nakon navršene starosne dobi iz stavka 1. ovoga članka i ima 35 godina mirovinskog staža i nije stekao mirovinu primjenjuje se polazni faktor iz članka 85. stavka 3. ovoga Zakona.«.

Članak 45.

U članku 181. stavku 3. broj: »2029.« zamjenjuje se brojem: »2026.«.

Iza stavka 3. dodaju se novi stavak 4. i stavak 5. koji glase:

»(4) Osiguranicima iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka koji su ostvarili staž osiguranja s povećanim trajanjem s različitim stupnjevima povećanja dobna granica za stjecanje prava na starosnu mirovinu prema članku 33., odnosno članku 180. ovoga Zakona snižava se prema stavku 1. ovoga članka, a za preostalo razdoblje provedeno na poslovima i u zanimanjima na kojima se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem za koje dobna granica nije snižena prema pojedinom stupnju povećanja, osiguraniku se dobna granica snižava prema najnižem stupnju povećanja staža osiguranja koji je pojedinu osiguranik ostvario, u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.

(5) Ako osiguranik iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka, kao i osiguranik kojemu se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem prema posebnim propisima ne ispunjava uvjete iz stavka 1. ovoga članka za sniženje dobne granice prema pojedinom stupnju povećanja radeći na poslovima i u zanimanjima s različitim stupnjem povećanja staža osiguranja, a ispunjava potreban broj punih godina efektivno provedenih na tim poslovima s različitim stupnjem povećanja potrebnih za sniženje starosne granice s najnižim stupnjem povećanja, dobna granica za stjecanje prava na starosnu mirovinu iz članka 33. i članka 180. ovoga Zakona određuje se snižavanjem dobne granice prema najnižem stupnju povećanja staža osiguranja koji je osiguranik u tom razdoblju ostvario, u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.«.

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 6.

Članak 46.

Članak 182. mijenja se i glasi:

»Iznimno od članka 34. stavka 1. ovoga Zakona, pravo na prijevremenu starosnu mirovinu stječe osiguranik – žena kada navrši:

- u 2019. godini – 57 godina i 4 mjeseca života i 32 godine i 4 mjeseca mirovinskog staža
- u 2020. godini – 57 godina i 8 mjeseci života i 32 godine i 8 mjeseci mirovinskog staža
- u 2021. godini – 58 godina života i 33 godine mirovinskog staža
- u 2022. godini – 58 godina i 4 mjeseca života i 33 godine i 4 mjeseca mirovinskog staža
- u 2023. godini – 58 godina i 8 mjeseci života i 33 godine i 8 mjeseci mirovinskog staža
- u 2024. godini – 59 godina života i 34 godine mirovinskog staža
- u 2025. godini – 59 godina i 4 mjeseca života i 34 godine i 4 mjeseca mirovinskog staža
- u 2026. godini – 59 godina i 8 mjeseci života i 34 godine i 8 mjeseci mirovinskog staža.«.

Članak 47.

Članak 183. briše se.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 48.

(1) Osobe koje su na dan stupanja na snagu ovoga Zakona zatečene u obveznom mirovinskom osiguranju u svojstvu nositelja ili člana obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva (u daljnjem tekstu: OPG), a koje ne usklade uvjete poslovanja OPG-a s odredbom posebnog zakona, nego ih nadležno tijelo rješenjem upiše u Upisnik poljoprivrednika, mogu podnijeti zahtjev za istup iz tog osiguranja.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka mirovinsko osiguranje prestaje s danom podnošenja zahtjeva za istup iz osiguranja.

Članak 49.

(1) Osobe koje su na dan stupanja na snagu ovoga Zakona upisane u sudski registar kao likvidatori trgovačkog društva u likvidaciji mogu se osigurati na mirovinsko osiguranje na osobni zahtjev.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka svojstvo osiguranika iz članka 6. ovoga Zakona priznaje se s danom podnošenja zahtjeva, ako je zahtjev podnesen u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 50.

(1) Korisnici mirovine ostvarene prema propisima važećim do stupanja na snagu ovoga Zakona, koji su bili obvezno osigurani i u obveznom mirovinskom osiguranju individualne kapitalizirane štednje, a ostvarili su staž osiguranja s povećanim trajanjem te im je u razdoblju od 1. siječnja 2014. do stupanja na snagu ovoga Zakona iz obveznog mirovinskog osiguranja generacijske solidarnosti određena osnovna mirovina, a iz obveznog mirovinskog osiguranja individualne kapitalizirane štednje mirovina prema programu mirovinskog osiguravajućeg društva, mogu u roku od 90 dana od stupanja na snagu ovoga Zakona podnijeti zahtjev za određivanje mirovine kao da su bili obvezno osigurani isključivo u obveznom mirovinskom osiguranju generacijske solidarnosti.

(2) Na određivanje nove svote mirovine korisnika iz stavka 1. ovoga članka odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 79. stavaka 1. i 2. Zakona o mirovinskom osiguranju (»Narodne novine«, br. 157/13., 33/15., 120/16., 18/18. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 62/18.).

(3) Odredbe stavaka 1. i 2. ovoga članka neće se primjenjivati na korisnike obiteljskih mirovina kojima je mirovina određena kao osnovna mirovina, a sredstva s osobnog računa umrlog osiguranika su naslijeđena.

Članak 51.

Korisnicima najniže mirovine koji su tu mirovinu ostvarili do 30. lipnja 2019. odredit će se od 1. srpnja 2019. nova svota najniže mirovine prema ovome Zakonu, bez donošenja rješenja.

Članak 52.

Korisnicima prava na novčanu naknadu zbog tjelesnog oštećenja zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti određene odnosno ostvarene do stupanja na snagu ovoga Zakona, kao i propisima iz mirovinskog osiguranja koji su važili od 1. siječnja 1999. do 31. prosinca 2013. odredit će se od 1. siječnja 2019. po službenoj dužnosti nova svota novčane naknade zbog tjelesnog oštećenja nastalog zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti, bez donošenja rješenja.

Članak 53.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. siječnja 2019., osim članka 88. koji je izmijenjen člankom 26. i članka 90. stavka 2. koji je izmijenjen člankom 27. ovoga Zakona koji stupaju na snagu 1. srpnja 2019.

Klasa: 022-03/18-01/168

Zagreb, 7. prosinca 2018.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik

Hrvatskoga sabora

Gordan Jandroković, v. r.